

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 38C/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123201688
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123201688.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Jarmilou Centkovou v spore žalobkyne : A. B. C., D. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX G. H. C., právne zastúpenej: JUDr. Miriam Jachymová, advokátka so sídlom Pražská 4, 040 01 Košice, proti žalovanej: A. I. J., D. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. K. XX, XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Miroslav Vidovenec, advokát so sídlom Námestie Osloboditeľov 1, 071 01 Michalovce o neúčinnosť právneho úkonu

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaná m á nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa (A. B. C., D. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E., dve maloleté deti : L. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E. a M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E.) sa žalobou doručenu súdu dňa 3.2.2023 domáhala vyhlásenia, že právny úkon - Kúpna zmluva uzavretá dňa 24.9.2021 medzi predávajúcim N. E. D. E. nar. XX.XX.XXXX a kupujúcou A. I. J. D. E. nar. XX.X.XXXX, ktorou predávajúci previedol na kupujúcu nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXXX v k.ú. K. B., obec C. – K. B., okres C. A., a to: 3- izbový O. F. XX na prízemí bytového domu K., N. XX N. C. (v spoluvlastníckom podiele 1/1 k celku), v bytovom dome súp. č. XXXX, postaveného na parc. reg. „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc. F. XXXX – vedené ako zastavaná plocha a nádvorie (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX) ako aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 273/ 10 000-in z celku na spoločných častiach a zariadeniach domu a na príslušenstve, ktorej vklad bol povolený pod N./XXXX, č. P. XXX/XXXX je voči žalobkyňi právne neúčinný. Uplatnila si aj náhradu trov konania.

2. Svoj nárok žalobkyňa odôvodnila skutkovým tvrdením, že predávajúci, a brat žalovanej N. E., bol rozhodnutím Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. 2P/7/2020 z 15.07.2021 zaviazaný prispievať na výživu (jeho) mal. detí 1/ L. E. nar. XX.XX.XXXX sumou 70 eur a 2/ M. C. nar. XX.XX.XXXX sumou 50 EUR mesačne. Následne po vyhlásení tohto rozhodnutia žalobkyňa zistila, že brat žalovanej N. E. previedol v zmysle kúpnej zmluvy N. – XXXXX/ XXXX z 24.09.2021 – F. XXX/XXXX ako povinný z vyššie uvedeného rozsudku (vo veci sp. zn. 2P/7/2020) na jemu blízku osobu, sestru (žalovanú) o.i. nehnuteľnosti zapísané na: LV č. XXXXX v k.ú. K. B., obec C. – K. B., okres C. A., v podiele 1/1 k celku, a to 3- izbový O. F. XX na prízemí bytového domu K. XX N. C. v stavbe súp. č. XXXX – vedené ako bytový dom (K. XX, XX, XX, XX) postavenej na parc. č. XXXX – vedené ako zastavaná plocha a nádvorie (právny vzťah k parcele, na ktorej leží K. XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX) spolu s podielom priestoru 273/ 10 000-in z celku na spoločných častiach a zariadeniach domu a na príslušenstve, ktorej vklad bol

povolený pod N. XXXXX/XXXX, č. z. XXX/XXXX, čím chcel s veľkou pravdepodobnosťou ukrátiť (ako dlžník) svoje maloleté deti v rade 1. a 2. na výživnom.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žalobkyňa predložila, resp. označila súdu listinné dôkazy : spis (zápisnica z 15.07.2021) vedený na OS Dolný Kubín sp. zn. 2P/7/2020.

4. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 25.4.2023 uviedla, že žalobu pokladá v celom rozsahu za nedôvodnú a za nepreukázanú s odôvodnením, že žalobkyňa označila za vymáhateľnú pohľadávku povinnosť brata žalovanej prispievať na výživu maloletej L. sumou 70 EUR mesačne a maloletej M. 50 EUR mesačne založenú rozhodnutím Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. 2P/7/2020 z 15.7.2021, ktoré však nepredložila a len odkázala na spis 2P/7/2020 a z neho na zápisnicu z 15.7.2021, čo jej nárok nepreukazuje, a navyše, takto vymedzená pohľadávka podľa vedomostí žalovanej neexistuje a nikdy ani neexistovala, nakoľko brat žalovanej si riadne plnil aj si plní svoju vyživovaciu povinnosť k deťom. Na podklade uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.6.2022, sp. zn. 2P/7/2020-1320 (ktoré bolo následne zmenené uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.8.2022, sp. zn.: 9CoP/31/2022-1498) a návrhu žalobkyne na vykonanie exekúcie, platí brat žalovanej výživné od začatia exekúcie (sp. zn. 67 Ek/1890/2022, č. exekútora: Ex 341 EX 723/22) mesačne priamo súdному exekútorovi JUDr. Klaudii Gilániovej (so sídlom Nám. Slobody 7, 071 01 Michalovce). Predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená dňa 21.9.2021 (žalovanou bola podpísaná dňa 5.4.2021), pričom dôvodom jej uzatvorenia bol dlh brata žalovanej voči žalovanej vo výške 200 000 EUR z vlastnej zmenky, vystavenej dňa 4.5.2015. V tejto sume boli zahrnuté finančné a materiálové (kúpa materiálu na rekonštrukciu oboch bytov brata žalovanej v C., zapltenie a dodanie celej kúpeľne do bytu na K. Q. N. C., t.j. bytu ktorý bol predmetom prevodu) pôžičky žalovanej bratovi do roku 2014. Pri vzniku ďalšieho dlhu brata žalovanej voči žalovanej vo výške 47 500 EUR (vzniknutého splatením úveru braného dcérou žalovanej A. J. pre brata žalovanej žalovanou) a požadovaní poskytnutia ďalšej pôžičky žalovaná so zreteľom k vysokej výške dosiaľ poskytnutých a nesplatených prostriedkov a ceny materiálu bezpodmienečne požadovala, aby bola predmetná zmenka vyplatená. V nadväznosti na to zmluvné strany uzavreli kúpnu zmluvu, v ktorej dohodnutú kúpnu cenu 200 000 EUR započítali s predmetným dlhom v dôsledku čoho tento zanikol v celom rozsahu. Z pohľadu aktív si overila, že brat je okrem predmetného bytu vlastníkom obchodného podielu, jediným spoločníkom v spoločnosti Q. R., K., C., K. K.: K. XXXX/XX, XXX XX C. – K. B., A.: XX XXX XXX s výškou základného imania a vkladu jediného spoločníka 6 640 EUR, ako aj výlučným vlastníkom nehnuteľností vedených Okresným úradom E., obec: S., k. ú.: S., na LV č. XXXX ako pozemok reg. „C“ s parc. F. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m², pozemok reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 230 m², pozemok reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere 15 m², stavby so súp. F. XXXX, označenej ako „radový rodinný dom“ a umiestnenej na pozemku reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m².

5. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žalovaná predložila, resp. označila súdu listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 sp. zn.2P/7/2020-950, Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 17.12.2021, sp. zn.8CoP/61/2021-1085, Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 31.8.2020, sp. zn.2P/7/2020, Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.11.2020, sp. zn.6 CoP/58/2020, Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.6.2022, sp. zn.2P/7/2020-1320, Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.8.2022, sp. zn.9CoP/31/2022-1498, a navrhla vykonať dôkazy : výsluch žalovanej, výsluch brata žalovanej N. E., ako aj vyžiadať si zápisnicu z pojednávania konaného na OS Dolný Kubín vo veci 2P/7/2020 zo dňa 20.9.2022 (na tomto pojednávaní boli vypočúť k okolnostiam prípravy a uzavretia predmetnej zmluvy svedkovia A. I. J. a T. B. N.).

6. Žalobkyňa v podaní zo dňa 12.6.2023 zmenila označenie účastníkov konania v žalobe tak, že na strane žalobkyne vystupuje : A. B. C., D. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E. a vypúšťajú dve maloleté deti : L. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E. a M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XX, XXX XX E.. Žalobkyňa tiež v podaní zo dňa 18.9.2023 opravila nesprávny údaj v žalobe týkajúci sa výšky výživného tak, že „brat žalovanej je zaviazaný prispievať na výživu jej mal. detí 1/ L. E., nar. XX.XX.XXXX, sumou 600 EUR (nie 70 EUR) a X/XXXX C., nar. XX.XX.XXXX, sumou 400 EUR (nie 50 EUR).

7. Na základe návrhov strán sporu, súd zabezpečil do konania kópiu súdneho spisu vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17C/57/2023, v ktorom ide o spor o neúčinnosť právneho úkonu

vo vzťahu k nehnuteľnosti medzi žalobkyňou (A. B. C.) proti žalovanej A. U., ktorá je družkou dlžníka (N. E.), ďalej Zápisnicu o pojednávaní zo dňa 20.9.2022 na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2P/7/2020, oznámenie súdneho exekútora JUDr. Klaudie Gilániovej, lustráciu v historických záznamoch Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.

8. Na pojednávaní dňa 12.10.2023 právny zástupca žalovanej uviedol, že nárok sa vzťahuje na deti, preto by tieto mali byť aktívne vecne legitimované v zastúpení žalobkyňou. Je to právny úkon medzi dvoma osobami, netýka sa absolútne vzťahu žalobkyne k otcovi jej detí. Nie sú naplnené kritéria tejto žaloby, ani čo do právneho základu, ani čo do úmyslu.

9. Na pojednávaní dňa 24.1.2024 súd vyzval žalobkyňu, aby sa vyjadrila k námietke žalovaného ohľadne aktívnej vecnej legitimácie v tomto spore, na čo žalobkyňa uviedla, že trvá na žalobe v celom, nezmenenom rozsahu.

Súd v y k o n a l navrhované dôkazy a po ich vyhodnotení a po posúdení podstatných skutkových tvrdení, za p r e u k á z a n é považuje skutkové tvrdenia :

10. Kúpnu zmluvou uzavretou dňa 5.4.2021 medzi predávajúcim N. E. D. E. nar. XX.XX.XXXX a kupujúcou A. I. J. D. E. nar. XX.X.XXXX, ktorej vklad vlastníckeho práva v prospech kupujúcej bol povolený G. V. C., katastrálnym odborom pod N./XXXX dňa 24.9.2021, predávajúci previedol na kupujúcu vlastnícke právo k nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXXXX v k.ú. K. B., obec C. – K. B., okres C. A., ako 3- izbový O. F. XX na prízemí bytového domu K., N. XX N. C. (v spoluvlastníckom podiele 1/1 k celku), v bytovom dome súp. č. XXXX, postaveného na parc. reg. „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc. F. XXXX – vedené ako zastavaná plocha a nádvorie (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX), a súčasne aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 273/10 000-in k celku na spoločných častiach a zariadeniach domu a na príslušenstve, za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 200.000 EUR, ktorá bude uhradená zápočtom dlhu predávajúceho kupujúcej vo výške, ktorá je uvedená vo Vlastnej zmenke zo dňa 4.5.2015.

11. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 sp. zn. 2P/7/2020-950 bolo rozhodnuté o zverení maloletých detí (L. E. nar. XX.XX.XXXX a M. C. nar. XX.XX.XXXX) do osobnej starostlivosti matky (A. B. C., D. C.) s tým, že obaja rodičia sú oprávnení mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec (N. E.) bol zaviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 600 EUR/mesačne od 3.1.2020 do 15.7.2021 a na výživu mal. M. K. 500 EUR/mesačne od 7.4.2020 do 15.7.2021 a počnúc dňom 15.7.2021 bol zaviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 500 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou 400 EUR/mesačne, plus sumou 100 EUR/mesačne na každé dieťa na tvorbu ich úspor. Zároveň bol zaviazaný k úhrade dlžného výživného.

12. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 17.12.2021 pod sp. zn.8CoP/61/2021-1085 bol rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 pod sp. zn. 2P/7/2020-950 v časti výživného zrušený a vec v rozsahu zrušenia bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

13. Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 31.8.2020, sp. zn.2P/7/2020 bolo nariadením neodkladného opatrenia rozhodnuté o styku otca s mal. M., ako aj o povinnosti otca prispievať na výživu mal. L. sumou 70 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou 50 EUR/mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia.

14. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.11.2020 pod sp. zn.6CoP/58/2020 bolo potvrdené Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 31.8.2020, sp. zn.2P/7/2020 vo výrokoch o výživnom na maloleté deti.

15. Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 2.6.2022 pod sp. zn.2P/7/2020-1320 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým došlo k zmene II. a III. výroku uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 31.8.2020, sp. zn.2P/7/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.11.2020 pod sp. zn.6CoP/58/2020 tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 150 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou 130 EUR/mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia.

16. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.8.2022, sp. zn.9CoP/31/2022-1498 došlo k zmene uznesenia zo dňa 2.6.2022 pod sp. zn.2P/7/2020-1320, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 100 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou XX EUR/mesačne do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (sp. zn.2P/7/2020).

17. Podľa oznámenia súdneho exekútora JUDr. Klaudie Gilániovej vo veci exekučného konania sp. zn. 341EX 723/22 oprávnených osôb: L. E. mal., F. XX, XXX XX Pokryváč, nar. XX.X.XXXX a E. M. B., F. XX, XXX XX E., rod. č. XXXXXXXXXXXX; zastúpených A. B. C., F. XX, XXX XX E. proti povinnému : N. E., nar. XX.XX.XXXX, K. XXXX/XX, XXX XX C., zastúpenému : L., K., W. K. XX, XXX XX O. O. vyplýva, že povinný vyplatil dlžné výživné a pravidelne platí aj bežné výživné s tým, že bolo vydané upovedomenie o odklade exekúcie a po splnení zákonných podmienok bude v priebehu mesiaca december 2023 exekúcia zastavená.

18. Z lustrácie v historických záznamoch v rozsahu celého územia SR vyplýva, že N. E., nar. X.XX.XXXX bol ku dňu 24.9.2021 (napadnutý právny úkon ohľadne prevodu bytu v tomto spore) vlastníkom týchto nehnuteľností :

- v okrese C. A., katastrálne územie K. B., nehnuteľnosť evidovaná na LV č.XXXXX pod poradovým F. XX;
- v okrese B., katastrálne územie H., nehnuteľnosť evidovaná na LV č. XXX,
- v okrese E., katastrálne územie S., nehnuteľnosť evidovaná na LV č.XXXX.

Zistený skutkový stav súd podradil pod nasledujúce z á k o n n é ustanovenia :

19. Podľa § 42a ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu účinnosti napadnutého právneho úkonu, t.j. k 24.9.2021) veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovke právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

20. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrať svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrať veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

21. Podľa § 42a ods. 3, písm. a) Občianskeho zákonníka odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a 117).

22. Podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

23. Podľa § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

24. Podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

25. Podľa § 60 Civilného sporového poriadku (ďalej texte len „CSP“), stranami sú žalobca a žalovaný.

26. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b/ zastupovanie maloletého dieťaťa, c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 62 ods. 1 a 2 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Právne vyhodnotenie :

29. Predmetom tohto sporu je nárok žalobkyne na určenie, že právny úkon - Kúpna zmluva uzavretá dňa 5.4.2021, ktorej vklad bol povolený pod N./XXXX, F. P. XXX/XXXX, medzi predávajúcim N. E. (otcom maloletých detí L. a M.) a kupujúcou A. I. J. (sestrou predávajúceho), ktorou bolo prevedené vlastnícke právo predávajúceho na kupujúcu vo vzťahu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX v k.ú. K. B., obec C. – K. B., okres C. A., ako 3- izbový byt F. XX, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu K., N. XX N. C. (v spoluvlastníckom podiele 1/1 k celku), v bytovom dome súp. č. XXXX, postaveného na parc. reg. „C“ evidovanej na katastrálnej mape ako parc. č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba XXXX je evidovaný na LV č. XXXXX), ako aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 273/10 000-in z celku na spoločných častiach a zariadeniach domu a na príslušenstve, je vo vzťahu k žalobkyni právne neúčinná, nakoľko tvrdí, že vo vzťahu k dlžníkovi (otcovi maloletých detí) má vymožitelnú pohľadávku (v zmysle súdom priznaného výživného na obe mal. deti), ktorej exekúcia by bola týmto dotknutým právnym úkonom ohrozená.

30. Odporovacia žaloba nie je určovacou žalobou podľa § 137 CSP, preto žalobkyňa nemusí preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd totiž v skutočnosti neurčuje existenciu alebo neexistenciu právneho pomeru, ale rozhoduje konštitutívne, keď vyhlasuje právny úkon za relatívne neúčinný. Odporovateľný právny úkon sa stáva neúčinný až tým, že ho súd za neúčinný vyhlási.

31. Právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov je obsiahnutá v ustanoveniach §§ 42a a 42b Občianskeho zákonníka. Z hľadiska jej systematiky treba rozlišovať medzi aktívnou vecnou legitímáciou na uplatnenie odporovateľnosti (§ 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka), podmienkami odporovateľnosti (§ 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka), spôsobom uplatnenia odporovateľnosti (§ 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka), pasívnou vecnou legitímáciou (§ 42b ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka) a právnymi následkami spojenými s úspešným odporovaním právnemu úkonu (§ 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka).

32. Súd sa v tomto spore zaoberal posúdením hmotno-právnej námietky vznesenej žalovanou v zmysle nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne označenej v žalobe, vo vzťahu k uplatnenej vymáhateľnej pohľadávke.

33. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9).

34. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

35. Aktívna legitímácia v konaní o neúčinnosť právneho úkonu prislúcha ktorémukolvek veriteľovi, ktorý bol ukrátený napadnutým právnym úkonom, za predpokladu, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku. Veriteľ najprv musí žalovať a spor, v ktorom žiada, aby jeho pohľadávka bola deklarovaná ako judikované (vymáhateľné) právo, a následne si uplatniť nárok na odporovateľnosť právneho úkonu v zákonnej 3 ročnej lehote, ktorá je prepadná (prekluzívna) lehota. Jej plynutie nezastavuje ani neprerušuje žiadna právna skutočnosť.

36. Aktívna vecná legitímácia v konaní o odporovanie právnemu úkonu je daná ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že právo odporovať právnemu úkonu prislúcha tomu, kto má vo vzťahu k dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, t.j. veriteľovi.

37. Žalobkyňa v tomto spore za vymáhateľnú pohľadávku v žalobe označila výživné priznané súdmi vo vzťahu k maloletým deťom L. E. nar. XX.XX.XXXX a M. C. nar. XX.XX.XXXX, ktoré boli rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 sp. zn. 2P/7/2020-950 zverené do osobnej starostlivosti matky (žalobkyne v tomto spore), a to uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.8.2022, sp. zn.9CoP/31/2022-1498, ktorým došlo k zmene uznesenia zo dňa 2.6.2022 pod sp. zn.2P/7/2020-1320, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 100 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou 80 EUR/mesačne do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (sp. zn.2P/7/2020). Rozhodnutie v merite veci t.č. nie je právoplatné, nakoľko rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 17.12.2021 pod sp. zn.8CoP/61/2021-1085 bol rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 pod sp. zn. 2P/7/2020-950 v časti výživného (ktorým bol otec mal. detí N. E. zaviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 600 EUR/mesačne od 3.1.2020 do 15.7.2021 a na výživu mal. M. sumou 500 EUR/mesačne od 7.4.2020 do 15.7.2021 a počnúc dňom 15.7.2021 bol zaviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 500 EUR/mesačne a na výživu mal. M. sumou 400 EUR/mesačne, plus sumou 100 EUR/mesačne na každé dieťa na tvorbu ich úspor) zrušený a vec v rozsahu zrušenia bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

38. Z vyššie citovaných ustanovení teda vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je v zmysle ust. § 62 ods. 1 a 2 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. zákonnou povinnosťou rodičov, ktorá v sebe zahŕňa právo dieťaťa na výživu a s tým korešpondujúcu povinnosť obidvoch rodičov dieťa vyživovať.

39. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa; nie rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Ak si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, určenú právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou, povinný rodič neplní, dieťa má právo domáhať sa splnenia tejto povinnosti jej núteným výkonom. Pri vymáhaní pohľadávok výživného je teda oprávneným dieťa, v prospech ktorého je výživné priznané, a povinným je rodič, ktorému bola uložená povinnosť platiť výživné. Pri zastupovaní maloletého dieťaťa v exekučnom konaní na vymoženie výživného od povinného rodiča sa pripúšťa, aby pri podaní návrhu na exekúciu dieťa zastupoval druhý rodič (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. mája 2011, sp. zn. 6 Cdo 61/2011).

40. Je zrejmé, že rodičovské práva a povinnosti, a teda aj právo zastupovať svoje maloleté dieťa, majú obaja rodičia. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva, a teda aj zastupuje maloleté dieťa, len jeden z rodičov v prípadoch predpokladaných § 28 ods. 3 Zákona o rodine.

41. Na základe zisteného skutkového stavu a v súlade s vyššie cit. zákonnými ustanoveniami a rozhodovacou praxou, súd dospel k záveru, že žalobkyňa (ako matka maloletých detí L. a M.) napriek tomu, že jej deti boli zverené do osobnej starostlivosti (rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.7.2021 sp. zn. 2P/7/2020-950) a má právo ich zastupovať, tak nie je aktívne legitimovaná v spore o odporovateľnosť právneho úkonu - Kúpny zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 24.9.2021, nakoľko nie žalobkyňa ako matka, ale maloleté deti L. a M. sú veriteľmi vo vzťahu k pohľadávke na výživnom určenom súdmi v ich prospech. Matka, ako zákonná zástupkyňa maloletých detí, deti v súdnych sporoch v súlade s ust. § 28 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. zastupuje, avšak nie je veriteľom pohľadávky z titulu výživného priznaného súdmi v prospech jej maloletých detí. Ako vyplýva z vyššie cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa a nie rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, preto v tomto prípade, aktívna legitimácia vo vzťahu k pohľadávke priznanej súdnym rozhodnutím z titulu výživného, je daná maloletým deťom L. a M., ako veriteľom (a následne aj ako oprávneným osobám v exekúcii) pohľadávky voči dlžníkovi (ich otcovi).

42. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v zmysle § 42a ods.1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobkyne označenej v žalobe v zmysle, ako nedôvodnú zamietol.

T r o v y konania :

43. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí zo dňa 6.2.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 7.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

46. Podľa zásad o náhrade trov konania (§255 CSP) priznal úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom žalobkyni v dôsledku neúspechu v spore, nárok na ich náhradu nevznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).